

Aradus truncatus

Mindre aspbarbarkskinnbagge

Halvingar, Skinnbaggar

NE NA LC DD NT VU **EN** CR RE
Starkt hotad (EN)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Hemiptera (halvvingar), **Familj:** Aradidae (barbarkskinnbaggar), **Släkte:** *Aradus*, **Art:** *Aradus truncatus* - mindre aspbarbarkskinnbagge Fieber, 1860 **Synonymer:**

Kännetecken

Barbarkskinnbaggar är relativt breda och mycket platta skinnbaggar med ljusare eller mörkare brun färg. *A. truncatus* hör till en grupp barbarkskinnbaggar där andra och tredje antennsegmentet är nästan lika långa. Antennerna är ungefär lika långa som halskölden är bred och andra antennsegmentet är jämntjockt. Halskölden är enfärgat mörkbrun med sågtandade sidor, medan framvingen har en stor ljus fläck vid basen. Kroppslängd ca 7 mm.

Utbredning och status

I Sverige hittades arten första gången 1974 i Småland och är senare funnen i Södermanland, Uppland, Västmanland, Hälsingland och Västerbotten. Arten är känd från Danmark, Norge och Finland. Den anses vara mycket sällsynt i hela sitt utbredningsområde, vilket sträcker sig från sydligaste Fennoskandien i norr till Frankrike och Bulgarien i söder och Krim i öster. I Finland finns drygt 20 fynd från landets sydöstra delar, varav ett tiotal är senare än 1999. Arten bedöms därför som sårbar (VU) i Finland. I Danmark finns bara ett gammalt fynd från Sönderborg. I Norge hittades arten för första gången 1986 och därefter har det gjorts ett par fynd, rödlistas där som missgynnad (NT).

Ekologi

Den mindre aspbarbarkskinnbaggen är knuten till trädsvampar, i Norden oftast svedticka (*Bjerkandera adusta*). I Fennoskandien är den bara funnen under barken på grova, döda aspar (*Populus tremula*). Arten är dessutom uppgiven från ek (*Quercus*), lönn (*Acer*), bok (*Fagus*) och *Salix* i Mellan- och Sydeuropa. Arten övervintrar som vuxen, och fullbildade djur kan påträffas från slutet av augusti och under hela hösten och vintern. Övervintrande individer är aktiva från maj till början av juni.

Hot

Kombinationen av mycket få, isolerade populationer och levnadssättet i en miljö som är på tillbakagång gör *A. truncatus* till en hotad art i hela Norden. Arten hotas framför allt av intensivt skogsbruk med avverkning av gamla aspbestånd. Aspen är ett successionsträd och försvinner ofta ut ur bestånden på längre sikt även inne i reservat om inte störningar startar om successionsförloppet. Ytterligare fragmentering av dess habitat är kritisk för artens fortlevnad.

Åtgärder

Kontinuitet i gamla aspbestånd är helt avgörande för denna arts överlevnad. Det är viktigt att gamla aspar sparas och att döda träd inte forslas ut ur skogen.

Övrigt

Utländska namn – NO: Mindre ospbarbarktege, DK: Bævreaspbarbarktege, FI: Haapatikka, aspbarklus.

Litteratur

- Coulianos, C.-C. 1989. Nya landskapsfynd av barkstinkflyn (Hem.-Het., *Aradidae*). *Entomologisk Tidskrift* 110: 53–57.
- Hansen, L.O. & Coulianos, C.-C. 1998. Noteworthy records of Heteroptera (*Hemiptera*) from the Oslofjord, SE Norway. *Fauna norvegica Serie B* 45: 69–76.
- Heliövaara, K. & Väisänen R. 1983. Environmental changes and the flat bugs (Heteroptera, *Aradidae* and *Anauridae*). Distribution and abundance in Eastern Fennoscandia. *Annales Entomologica Fennici* 49: 103–109.
- Wagner, E. 1966. Wanzen oder Heteropteren. I. Pentatomorpha. Die Tierwelt Deutschlands 54. Verlag von Gustav Fisher, Jena.

Författare

Frode Ødegaard & Carl-Cedric Coulianos 2001. Rev. Jonas Sandström 2007. © ArtDatabanken, SLU 2007.